SPORT
הוועדה לשוויון מגדרי הוועד האולימפי בישראל

ISRAEL ישראל

תקנון למניעת הטרדה מינית וקידום מוגנות בספורט האולימפי בישראל

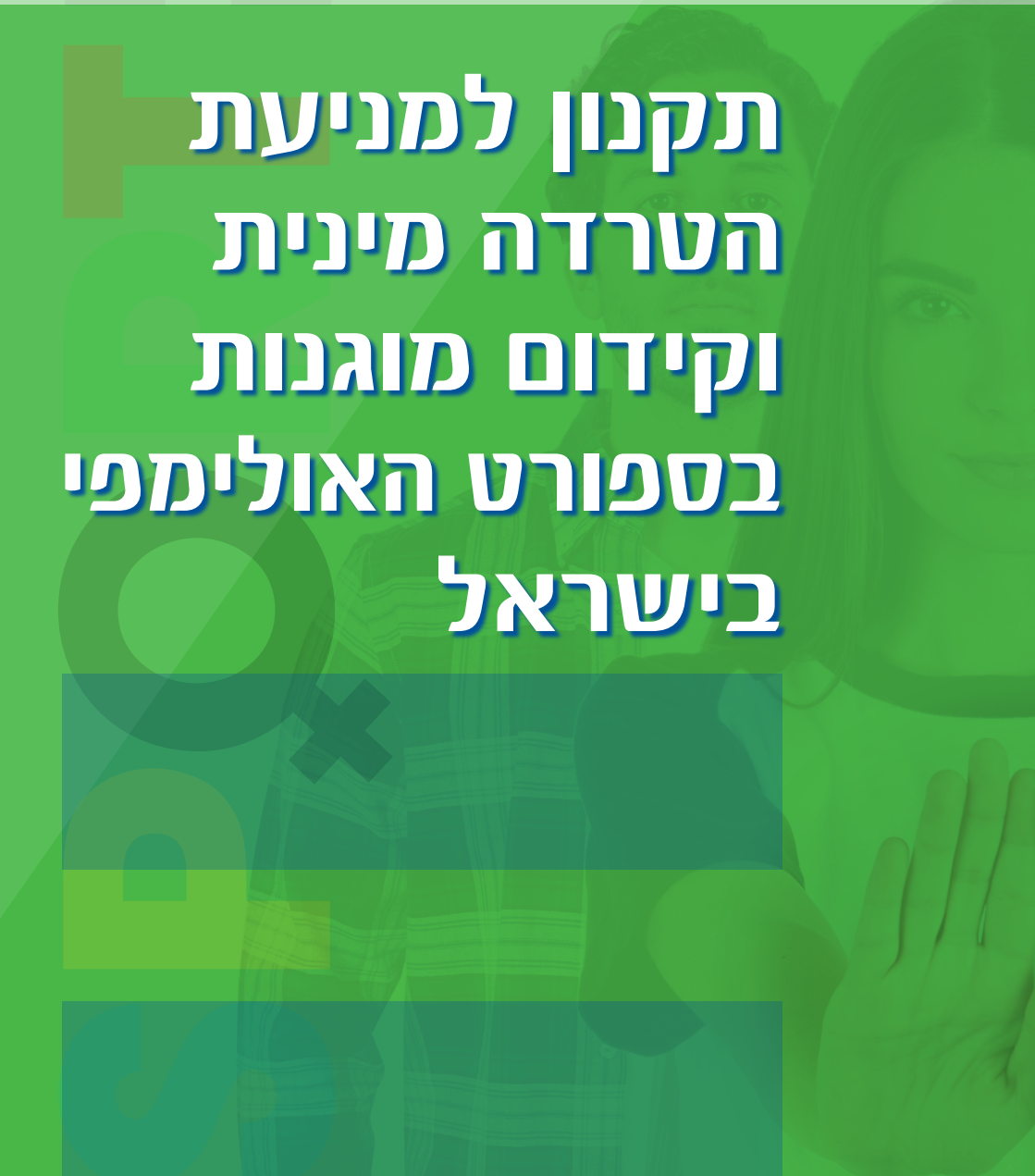

נכתב ע"י: עו"ד אורי קידר, עו"ד דנה נחמן ועו"ד אורי כהנא
יעוץ: עו"ד גיל עטר, יועמ"ש הוועד האולימפי בישראל
ייזום והפקה: הוועדה לשוויון מגדרי, הוועד האולימפי בישראל
רח' שטרית 6, תל אביב
טלפון: 03-6498385, פקס: 03-6498395
http://www.olympicsil.co.il
הוועד האולימפי בישראל
עיצוב והדפסה: סדר צלם בע"מ
החוברת כתובה בלשון אישה אולם מכוונת לגברים ונשים כאחד
פורסם בתאריך 15.4.18
עודכן בפברואר 2022

תקנון למניעת הטרדה מינית וקידום מוגנות בספורט האולימפי בישראל

דברי יו"ר ומנכ"ל הוועד האולימפי בישראל

הוועד האולימפי בישראל מוקיע כל חריגה חוקית ו/או נורמטיבית וכל התנהגות אסורה ופסולה של ניצול לרעה ופגיעה בכבודם של נשים וגברים ושל ספורטאיות וספורטאים כאחד. פעלנו תמיד ועתה אף ביתר שאת, כדי להבטיח, שסביבת האימון והעבודה של הספורטאיות ושל כלל העובדות תהייה בטוחה ומכבדת.

התקנון למניעת הטרדה מינית וקידום מוגנות בספורט האולימפי המובא בפניכם, מאגד בתוכו את סעיפי החוק, ההוראות והתקנות הנוגעים להגנה ושמירה על כבודן ובריאותן של כלל הספורטאיות, העובדות והמתנדבות.

בכל הקשור לחריגה מתקנון זה, לא תהיינה הקלות. אנו מצפים כי המנהלים והאחראים בכל ארגוני הספורט, יפעלו ליצור אקלים ארגוני ואוירה נאותים. עליכם מוטלת האחריות להנחלת המידע המפורט בתקנון זה לכלל העובדים והספורטאים, בכל אמצעי הפרסום וההסברה.

זאת ועוד, לשם חיזוק ההתייחסות הארגונית ומתן מענה אישי ופרטני לנושא, מינינו ממונה לקידום מוגנות בספורט וטיפול בהטרדות המיניות בוועד האולימפי בישראל.

זיכרו – "רוח הספורט" וכלל הערכים האולימפיים בדגש על כבוד ושוויון הם "נר לרגלינו"!

בברכה

יעל ארד, יו"ר
הוועד האולימפי בישראל

גלעד (גילי) לוסטיג, מנכ"ל
הוועד האולימפי בישראל

דבר הוועדה האולימפית לשוויון מגדרי

החוק למניעת הטרדה מינית (התשנ"ח–1998), שתקנון זה נגזר ממנו, נועד להגן על נשים וגברים תוך הדגשת ערך כבוד האדם וחיזוק ערך שוויון האישה.
הטרדה מינית והתנהגויות אסורות כגון התעללות והתעמרות, הינן תופעות הרסניות הן בהיבט האישי והן בהיבט הארגוני בהיותם מנגנון סמוי המקשה בעיקר על נשים להשתלב כחברות בעלות ערך בארגון ופוגעת ביכולתן לממש את מלוא כישוריהן.
העובדה המצערת, שהנושא אינו יורד מסדר היום לרבות בספורט, מעידה יותר מכל על הצורך בשינוי נורמטיבי וחינוכי עמוק על–מנת למגר את התופעה .
מחויבותו של הוועד האולימפי בישראל לנושא ואי הלגיטימיות לקיומה של התופעה במקומותינו, מבוטאת בהקמת מנגנון למניעה וטיפול בהטרדות מינית והתנהגויות אסורות. בה בעת, מודגשת האחריות הניהולית בכל הרמות תוך דגש על החובה להבטיח לנשים וגברים סביבת אימון, תחרות ועבודה נאותים ומכבדים.
פילוסופיית האולימפיזם ממזגת בין שלושה תחומים: ספורט, תרבות וחינוך ואלה אינם מתיישבים בכפיפה אחת עם נורמות פסולות של פגיעה בכבוד האדם.

בברכה

סוזי יוגב,
יו"ר הוועדה לשוויון מגדרי
הוועד האולימפי בישראל

לימור מזרחי,
הממונה למניעת הטרדות מיניות
ומוגנות בספורט
הוועד האולימפי בישראל

תקנון למניעת הטרדה מינית וקידום מוגנות בספורט האולימפי

הוועד האולימפי בישראל (להלן: "**הוועד האולימפי**") רואה בקידום והגנה על כבודם, בריאותם ושלמות גופם ונפשם של כל עובדיו, מתנדביו והספורטאים, המאמנים והמלווים הפועלים במסגרתו (להלן: "**המשתתפים**") כחלק עיקרי ממטרותיו. הוועד האולימפי מכיר בזכויותיהם של המשתתפים ליהנות מסביבה ספורטיבית בטוחה מכבדת ותומכת.

התנהגות אסורה, כמתוארת להלן, עשויה לעלות כדי הפרה של זכויות האדם של המשתתפים ולפגוע בצורה משמעותית בכבודם, בריאותם וביטחונם. זאת, על אף הפוטנציאל המשמעותי הגלום בספורט לפיתוח אישי וחברתי ולשיפור חייהם של המשתתפים.

אין להתעלם מהעובדה כי התנהגות אסורה כגון הטרדה מינית והתעללות מינית המתרחשות בעולם הספורט עלולה לגרום למשתתפים ולקרוביהם לסבל רב ברמה הפיסית והנפשית, וכן לגרור אחריהם התחייבויות משפטיות, כספיות ומוסריות לארגוני הספורט אליהם הם משתייכים.

אין ענף ספורט החסין בפני בעיות אלה, המתרחשות בכל רמות הביצועים. כל ארגון ספורט הינו שותף מהותי הנושא באחריות לזהות ולמנוע בריונות, הטרדה מינית, תקיפה מינית והתעללות, כמו גם לפתח תרבות של כבוד, ביטחון ובטיחות בקרב כלל המשתתפים.

על ארגוני הספורט, להפגין מנהיגות חזקה ויוזמה בזיהוי ובביעור תופעות פסולות אלה. יחד נפעל לכינונה של מערכת ספורטיבית בריאה המעצימה את המשתתפים ויכולה לתרום למניעה של התנהגויות פסולות מעין אלו.

הספורט ההישגי מהווה מופת ספורטיבי ומודל לחיקוי לכלל הספורטאים, ולכלל הציבור. המנהיגות והמצוינות ההכרחיים לספורט ההישגי מחייבים חינוך לערכי התנועה האולימפית, ובראש ובראשונה לשוויון, הגינות, מצוינות וכבוד אנושי.

תקנון זה חל על כל עובדי הוועד האולימפי ו/או אלה הכפופים אליו בתקופות מוגבלות זמן במהלך תקופות אלה, דוגמת במהלך המשחקים אולימפיים וכיוב'.

1. התנהגות אסורה

על כל המשתתפים נאסר לנהוג באופן הבא עם ספורטאים בפרט ובינם לבין עצמם ככלל, בכל עת (להלן: "**התנהגות אסורה**"):

"בריונות" התנהגות אלימה, לרבות שימוש בכפייה או אכזריות מתמדת, המכוונת להשיג שליטה על משתתף אחר.

"טרטור" ("התעמרות") התנהגות מאיימת, משפילה, פוגעת או מזיקה פיזית, המופעלת על יחיד לעתים קרובות כתנאי להצטרפות או להישארות חלק מקבוצה או צוות.

"הטרדה" כל דפוס התנהגות, בין שהיא פיזית ובין שאינה פיזית, המיועדת לגרום לפחד, השפלה או מטרד, לפגוע או להשפיל, ליצור סביבה עוינת, או לשקף הטיה מפלה על רקע מין, גזע, מוצא אתני, תרבות, דת, ביטוי מיני, מוגבלות נפשית או פיזית של המשתתפים בניסיון לקבוע דומיננטיות, עליונות או כוח על בסיס משתתף יחיד או על בסיס קבוצתי.

"הטרדה מינית" התנהגות בעלת אופי מיני שאינה רצויה לאחד הצדדים, לרבות כל <u>אחת</u> מההתנהגויות הבאות:

(1) סחיטת משתתפת לביצוע מעשה מיני;

(2) מעשה מגונה, לרבות נגיעות, ליטופים, חיבוקים, נשיקות, חשיפה פיזית, בניגוד לרצונה של המשתתפת;

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני בניגוד לרצונה של המשתתפת;

(4) התייחסויות חוזרות המתמקדות במיניותה של המשתתפת בניגוד לרצונה;

(5) התייחסות מבזה או משפילה למין, למיניות או לנטייה המינית, לרבות הערות משפילות (אף אם נאמרו באופן חד פעמי) בקשר למגדרה של משתתפת, לאופן שבו היא מפגינה מיניות או לנטייתה המינית.

(6) איסור הפצת חומרים בעלי אופי מיני – איסור הפצה של תמונות או וידאו בעלות אופי מיני ללא הסכמת האישה המצולמת לרבות הפצה על-ידי אדם אשר קיבל חומר מצולם וממשיך להפיצו.

"תקיפה מינית" כפייה של מעשה בעל אופי מיני על משתתפת, לרבות:

(1) מעשה מגונה – כל התנהגות מינית אלימה וכפויה שאין בה חדירה של איבר או חפץ לאיבר המין, לפי הטבעת או לפה, אך מטרתה לגרות ולספק או התוקף, או להשפיל באופן מיני את המשתתפת.

(2) אונס – החדרת איבר גוף או חפץ לאיבר המין של משתתפת (אישה).

(3) מעשה סדום – החדרת איבר גוף או חפץ לפי הטבעת, או החדרת איבר המין לפה של משתתפת.

"התעללות מינית" התנהגות כלפי אדם או קבוצה המערבת התנהגות בעל אופי מיני, בין שההתנהגות הינה מילולית, לא מילולית או פיזית, בין אם היא מכוונת ובין שאינה מכוונת, בין שהיא חוקית ובין שאינה חוקית, המבוססת על ניצול לרעה של כוח ואמון. התעללות מינית כוללת כל פעילות מינית שבה הסכמה אינה ניתנת או שאינה יכולה להינתן, וכרוכה לעיתים קרובות בתהליך המכונה "טיפוח" ("grooming"), בעיקר כלפי קטינים.

"התנהגות רגשית שאינה הולמת" דפוס קבוע של התנהגות מכוונת לרוב ללא מגע, שיש לה פוטנציאל לגרום נזק רגשי או נפשי למשתתפת, לרבות על רקע קידום דימוי גוף ודימוי עצמי שלילי ובעייתי. התנהגויות אלו עשויות לכלול השפלות והתייחסויות מילוליות, מעשים פיזיים או מעשים המונעים תשומת לב או תמיכה.

"התנהגות פיזית שאינה הולמת" כל מגע פיזי או איום במגע פיזי, אשר גורם במכוון או שיש בו פוטנציאל לגרום למשתתפת נזק גוף או פגיעה גופנית.

"התנכלות" פגיעה מכל סוג שהוא שמקורה בתלונה ו/או תביעה על רקע התנהגות אסורה, הננקטת לרוב לצורך השתקת ההטרדה או לצורך נקמה במי שחשף אותה. הפגיעה אינה חייבת להיות מופנית כלפי המשתתפת שסבלה מההתנהגות האסורה באופן ישיר ויכול שתופנה גם כלפי מי שסייע או העיד לטובתה. יובהר כי המתנכל לא חייב להיות האדם שנקט בהתנהגות האסורה וכי הוא יכול להיות גם חברו, בן משפחתו, מנהל או עובד העובד עמו וכיוצא באלה.

1.1. למען הסר ספק, יובהר כי כל הצורות של התנהגות אסורה ובלתי הולמת הינן בלתי נסבלות ועומדות בקונפליקט ישיר עם הערכים והמשימה של הוועד האולימפי, כמו גם מהוות הפרה של תקנון זה (להלן: "**הפרה**").

1.2. כל המשתתפים יכירו את הצורות השונות של התנהגות אסורה וימנעו ממנה בקפידה. במקרה של ספק – יש לנהוג לפי האפשרות המחמירה. חלק מההתנהגויות המוגדרות כהתנהגות אסורה, דוגמת הטרדה מינית והתנכלות, אסורות על פי החוק, כמו גם מהוות עבירת משמעת חמורה במקום העבודה.

1.3. ככל שימצא מי מבין המשתתפים מעורב בהתנהגות אסורה, הוא יהיה כפוף לפעולה משמעתית מתאימה בהתאם לתקנון זה, לרבות, השעיה זמנית, השעיה קבועה, שלילת סמכויות, פיטורים (ככל שרלוונטי), הרחקה מהענף ו/או הפניה לרשויות אכיפת החוק.

2. יחסי מרות

2.1. יחסי מרות הם יחסים לא שוויוניים שבהם משתתף הנוהג באופן פוגע, בכיר יותר מהמשתתפת הנפגעת, לרבות על רקע היותו של המשתתף הפוגע גורם מאמן ו/או מפקח ו/או מנהל (להלן: "**בעל מרות**"). התנהגות אסורה מצד בעל מרות כלפי כפופה לו חמורה במיוחד, מכיוון שהיא נעשית תוך ניצול חוסר השוויון המובנה ביניהם.

2.2. כשמתרחשת הטרדה מינית, המשתתפת המוטרדת אינה צריכה להראות את התנגדותה להצעות או להתייחסויות המיניות כמפורט לעיל. זאת, משום שהיא מוחזקת מראש כאילו התנגדה להן.

2.3. גם רומן הכולל יחסים מיניים בהסכמה אסור כל עוד קיימים בין הצדדים לו יחסי מרות. בעל מרות המעוניין לקיים רומן בהסכמה עם כפיפה חייב ליזום את ניתוק יחסי המרות כבר בתחילת הקשר ולדווח על הקשר להנהלת הוועד האולימפי ולאגודת הספורט הרלוונטית. זאת לאור החשד הסביר לפיו הסכמתה של הכפיפה אינה חופשית ומרצון.

3. דיווח על התנהגות אסורה

3.1. יש לדווח על כל מקרה של התנהגות אסורה לממונה על מניעת הטרדות מיניות ומוגנות בספורט. לפרטיה היכנסו לקישור https://bit.ly/3ppxd9S.

3.2. כל משתתפת זכאית להגיש תלונה על התנהגות אסורה אצל **הממונה על הטרדות מינית/התלונות** (להלן: **"התלונה"**) גם אם אינה מכוונת כלפיה באופן אישי. יובהר, כי התנהגות אסורה יכולה וצריכה להיות מדווחת על ידי כל אדם בכדי למנוע כל פגיעה נוספת במשתתפות.

3.3. על גורמים מאמנים ו/או מפקחים ו/או מנהלים החושדים בקיומה של התנהגות אסורה לפעול לבירור העניין בקרב כפיפיהם ולדיווח לממונה ככל שממצאי הבירור יעלו כי יש דברים בגו.

3.4. התלונה יכולה להיות מוגשת בכתב או בעל פה. לצורך בירור יעיל וממצה כדאי שתכלול התלונה את הפרטים הבאים: זהות המתלונת, זהות המשתתף המפר, זהות המשתתפת הנפגעת, מועד הפגיעה, סוג הפגיעה ופרטיהם של עדים ככל שהיו.

3.5. יובהר כי, כל הדיווחים על התנהגות אסורה נלקחים על ידי הוועד האולימפי ברצינות ומטופלים באופן מיידי.

3.6. ככל שהופרו הוראות תקנון זה בקטינה יעדכן הוועד האולימפי את הוריו של הקטינה בפרטי הדיווח שנתקבל על ידו ויאפשר להם לקחת חלק פעיל בבירור.

3.7. ככל שהופרו הוראות תקנון זה, הנוגעות לעניין הטרדה מינית, תקיפה מינית והתעללות מינית, בקטינה על ידי אחראי עליה, חייב הוועד האולימפי על פי חוק לדווח על כך למשטרה.

4. בירור התלונה

4.1. הממונה יברר את התלונה על ידי גביית עדויות מהמשתתפת הנפגעת, מהמשתתף אשר הוגשה תלונה ביחס להתנהגותו (להלן: **"הנילון"**) ומעדים רלוונטיים אחרים, וכן יבדוק כל מידע שהגיע אילו בעניין התלונה.

4.2. בירור התלונה יעשה ביעילות, ללא דיחוי ותוך שמירה על כבודם ופרטיותם של כל הנוגעים בדבר.

4.3. יובהר, כי בירור התלונה ימשך גם במקרה בו המתלוננת חזרה בה מתלונתה, לרבות בירור סיבת החזרה מהתלונה.

4.4. במידת הצורך תינתן למשתתפת, בין אם היא נפגעת מההתנהגות האסורה ובין אם היא רק המדווחת עליה, הגנה מפני הנילון במהלך תקופת הבירור. זאת, לרבות באמצעות העברת הנילון מתפקידו, הוצאת הנילון לחופשה ו/או שלילת חלק מסמכויותיו, בהתאם לשיקול דעתם של **הממונה והוועד האולימפי.**

4.5. הוועד האולימפי יעמיד לרשות משתתפת שנפגעה מהפרת התקנון, בכפוף ליכולותיו, אמצעים ראשוניים לתמיכה נפשית ופיזית להתמודדות עם הפגיעה ויסייע בידה, ככל שתבקש, במידה ותחליט להגיש תלונה במשטרה.

4.6. יובהר, כי הגשת תלונה **לממונה** אינה חוסמת את האפשרות להגיש תלונה פלילית או תביעה אזרחית או פניה לבית הדין לעבודה ככל שזה רלוונטי לאותן נסיבות.

4.7. עוד יובהר, כי הליכי הבירור על ידי **הממונה** והוועד האולימפי ימשכו גם במקרה בו הוגשה תלונה למשטרה או תביעה אזרחית, אלא אם יקבל הוועד האולימפי צו מפורש בעניין זה מגורם מוסמך.

5. תוצאות הבירור

5.1. בתום הליך הבירור תכתוב **הממונה** דו"ח שיסכם את בירור התלונה על ידה והמלצותיה המנומקות לגבי המשך הטיפול בה על ידי הוועד האולימפי (להלן: **"הדו"ח המסכם"**).

5.2. הדו"ח המסכם ישלח להנהלת הוועד האולימפי אשר יקבל החלטה בעניין, לרבות לפי אחת מהאפשרויות הבאות:

5.2.1. לנקוט בפעולות על מנת למנוע התנהגות אסורה נוספת או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה. לשם כך רשאי הוועד האולימפי לתת הוראות לגורמים המעורבים במקרה, להורות על הרחקת הנילון מהנפגעת ו/או מהמתלוננת (לרבות באמצעות העברת הנילון מתפקידו ו/או שלילת חלק מסמכויותיו ו/או פיטוריו) או לנקוט בכל צעד אחר לשם כך.

5.2.2. לפתוח בהליכים משמעתיים לפי הוראות תקנון המשמעת החל אצל הגורם הרלוונטי, ובמידת הצורך להגיש תלונה רשמית לאגודת הספורט הרלוונטית.

5.2.3. להימנע מלנקוט בצעדים כלשהם.

5.3. העתק הדו"ח המסכם יימסר למתלוננת ולנילון יחד עם החלטתו המנומקת של הוועד האולימפי.

5.4. החלטת הוועד האולימפי הינה סופית ולא ניתן לערער עליה, אלא במקרים בהם נתקבלה ההחלטה כחלק מיחסי עובד מעביד בין הוועד האולימפי והמשתתף. במקרים אלה יכול העובד המשתתף לפנות לבית הדין לעבודה בעניין.

6. נקיטת אמצעי מנע על ידי ארגון ספורט המשתתף בפעילות הוועד האולימפי (להלן: "ארגון ספורט").

6.1. **(א)** ארגון ספורט –

(1) יביא לידיעת כל ממונה ארגוני ולידיעת כל משתתף ועובד שלו את האיסור על הטרדה מינית והתנכלות לפי החוק ולפי תקנון זה;

(2) יבהיר לכל ממונה ארגוני ולכל עובד ומשתתף בפעילותו את הוראות תקנון זה ;

(3) ידרוש מכל ממונה ומכל עובד ומשתתף שלו להימנע מהטרדה מינית ומהתנכלות כלפי כל אדם במסגרת יחסי עבודה ו/או השתתפות בפעילות ספורטיבית ולנקוט כל אמצעי למניעת מעשים כאמור.

6.2. **(ב)** ארגון ספורט יאפשר לעובדיו ולמשתתפיו להשתתף, במשך שעות העבודה או הפעילות הספורטיבית, בפעולות הדרכה והסברה שענינן מניעת הטרדה מינית והתנכלות שמארגן, מפעם לפעם, הוועד האולימפי או ארגון כאמור בסעיף 12(3) לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח–1988, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע במהלך התקין של הפעילות הספורטיבית; ארגון ספורט המארגן פעולות הדרכה והסברה כאמור בעצמו או באמצעות ארגון אחר, יהיה פטור מהוראת תקנה (6.2) (ב).

6.3. **(ה)** בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), מעביד יעמיד לעיון ממונה וכן לעיון עובדיו ומשתתפיו, את הוראות תקנון זה וכן ימסור להם, על פי בקשה, עותק מהוראות אלה.

7. הוראות כלליות

7.1. הוועד האולימפי יפעל כמיטב יכולתו לספק משאבים נוספים ומעודכנים למניעה, זיהוי, עצירה וטיפול בכל צורות ההתנהגות אסורה.

7.2. כל פרסום חוק/הוראה ו/או תקנה ע"י משרד המשפטים ומנהל הספורט הנוגעים למניעת הטרדה מינית ומוגנות בספורט הינן מחייבות בנוסף לתקנון זה.

7.3. יובהר, כי התקנון מנוסח בלשון אישה לגבי הנפגעות אולם מיועד להגנה ושמירה על הכבוד ושוויון בני שני המינים.

SPORT

הוועדה לשוויון מגדרי הוועד האולימפי בישראל

ISRAEL ישראל